

Συνέδριο IENE – Θεσσαλονίκη 30-31^η Μαρτίου 2017

“Oil Refining, Storage and Retail in SE Europe”

Γρηγόρης Στεργιούλης, Δ.Σ., Ελληνικά Πετρέλαια

Εναρκτήρια Ομιλία

Κυρίες και Κύριοι καλησπέρα σας,

Από το βήμα του συνεδρίου, θα ήθελα να ευχαριστήσω τους διοργανωτές για την ευκαιρία που μου δίνετε να απευθυνθώ στους εκλεκτούς καλεσμένους και να μοιραστώ μαζί τους τις σκέψεις και τους προβληματισμούς μου για τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει ο τομέας Διύλισης, Αποθήκευσης & Εμπορίας Πετρελαιοειδών στην ΝΑ Ευρώπη.

Θεωρούμε πολύ σημαντικό γεγονός ότι ο Όμιλος ΕΛΠΕ όχι μόνο παρακολουθεί με συνέπεια εδώ και χρόνια τις ευρωπαϊκές και διεθνείς εξελίξεις, αλλά συμμετέχει ενεργά στη διαμόρφωση θέσεων και προτάσεων στον κλάδο της Διύλισης, και στο πλαίσιο αυτό εντάσσεται και η παρουσία μας στο συνέδριο του IENE που ξεκινά απόψε.

Δεν υπάρχει καμία αμφιβολία ότι ο κλάδος μας, μετά από μία περίοδο μακράς και βαθιάς κρίσης, διανύει τη μεγαλύτερη πρόκληση στην ιστορία του, καθώς έχει να αντιμετωπίσει ένα αβέβαιο μέλλον, με περισσότερα ερωτήματα παρά απαντήσεις.

Κυρίαρχο ζήτημα που απασχολεί όλους μας αποτελεί η ανταγωνιστικότητα της ευρωπαϊκής διύλισης, η οποία πλήττεται σημαντικά τα τελευταία χρόνια εξαιτίας του υψηλού κόστους συμμόρφωσης που είμαστε υποχρεωμένοι να καταβάλλουμε για την τήρηση αυστηρών περιβαλλοντικών προδιαγραφών. Σε αυτό το πλαίσιο του αδυσώπητου διεθνούς ανταγωνισμού, και με την Ευρωπαϊκή Διύλιση να είναι επιφορτισμένη με επιπλέον ρυθμίσεις και νόμους, η θέση των διυλιστηρίων στην περιοχή της ΝΑ Ευρώπης είναι ιδιαίτερα ευάλωτη, καθώς πρέπει να επιβιώσουν σε ένα πολύ δυσμενέστερο περιβάλλον. Οι ανταγωνιστές μας δεν είναι τα ευρωπαϊκά διυλιστήρια της Βόρειας ή της Κεντρικής Ευρώπης, αλλά αυτά περιοχών όπως η Τουρκία, η Μέση Ανατολή και η ΝΑ Ασία. Όντας στην άκρη της Ευρώπης, το ύψος των εξαγωγών μας ανέρχεται στο 60% της συνολικής παραγωγής, σε σύγκριση με το μέσο όρο (15%) της Ευρωπαϊκής Διύλισης, ένας αριθμός που δείχνει με σαφήνεια την πρόσθετη επιβάρυνση που αντιμετωπίζουν ορισμένα από τα ευρωπαϊκά διυλιστήρια.

Αν και αυτή είναι η δική μας σκληρή καθημερινή πραγματικότητα, αντιλαμβάνομαι ότι σήμερα βρίσκεστε σε αυτήν εδώ τη συνάντηση για να συζητήσουμε για το μέλλον. Το μέλλον όλων μας σε έναν κόσμο γεμάτο προκλήσεις και μεταβολές. Ένα μέλλον που ήδη θέτει νέα ζητήματα – όπως είναι η μείωση των αερίων του θερμοκηπίου, η απεξάρτηση από τον άνθρακα και η ηλεκτροδότηση των μεταφορών – και είστε εδώ για να εντοπίσουμε τους κινδύνους, τις προκλήσεις ή ακόμα και τις ευκαιρίες.

Η αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής αποτελεί μια από τις σημαντικότερες προκλήσεις του 21^{ου} αιώνα. Η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι εδώ και χρόνια πρωτοπόρος στο θέμα αυτό, συχνά δρώντας μονομερώς και επωμιζόμενη δυσανάλογο κόστος. Η πρόσφατη συμφωνία του Παρισιού με συμμετοχή 195 κρατών, υπεύθυνων για το σύνολο σχεδόν των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου, έθεσε ως στόχο τη συγκράτηση της αύξησης της μέσης θερμοκρασίας έως 2°C το 2100.

Η συμφωνία προβλέπει Εθνικά Σχέδια Προσαρμογής, τακτικές αξιολογήσεις και αναπροσαρμογές στόχων, καθώς και \$100 δις ανά έτος ενίσχυση από τον πλούσιο Βορρά στον φτωχό Νότο μετά το 2020. Η ιστορική αυτή συμφωνία δεν είναι παρά ένα πρώτο βήμα για την αντιμετώπιση ενός εξαιρετικά σύνθετου προβλήματος, που απαιτεί συντονισμένη δράση σε παγκόσμιο επίπεδο. Οι έως τώρα δεσμεύσεις των συμμετεχόντων για μείωση των εκπομπών εκτιμάται ότι απέχουν αρκετά από την επίτευξη του στόχου των 2°C. Όμως, η κατεύθυνση που πρέπει να ακολουθήσουμε προς μια κοινωνία χαμηλού αποτυπώματος άνθρακα είναι πλέον προδιαγεγραμμένη και σχεδόν καθολικά αποδεκτή. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό η πορεία αυτή να πραγματοποιηθεί ομαλά και με το ελάχιστο δυνατό κοινωνικό κόστος.

Αυτό μπορεί να επιτευχθεί ως εξής:

- Με συμμετοχή όλων των τομέων της οικονομίας που συνεισφέρουν στην εκπομπή αερίων του θερμοκηπίου χωρίς διακρίσεις αλλά με τεχνολογική ουδετερότητα.
- Χρησιμοποιώντας συστήματα αγορών δικαιωμάτων εκπομπών, με στόχο την επιλογή λύσεων με το χαμηλότερο κόστος μείωσης των εκπομπών.
- Συνδέοντας τα ευρωπαϊκά συστήματα με αυτά άλλων περιοχών και προσφέροντας σχετική προστασία σε κλάδους που είναι εκτεθειμένοι στον παγκόσμιο ανταγωνισμό, μέχρι να επιτευχθεί αυτή η σύνδεση.

Καθώς οι στόχοι μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου θα αυστηροποιούνται με την πάροδο του χρόνου, το κόστος των εκπομπών άνθρακα θα αυξάνεται, καθιστώντας τα ορυκτά καύσιμα όλο και λιγότερο ανταγωνιστικά και μεταβάλλοντας το ενεργειακό μίγμα προς τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, των οποίων το κόστος αξιοποίησης θα βαίνει μειούμενο. Το όραμα του Παρισιού είναι μηδενικές καθαρές εκπομπές αερίων θερμοκηπίου στο δεύτερο μισό του 21^{ου} αιώνα.

Ο ενεργειακός μετασχηματισμός θα απαιτήσει τεράστιες επενδύσεις σε έρευνα και καινοτομία, νέες παραγωγικές μονάδες και υποδομές και θα διαρκέσει δεκαετίες. Η συνολική ζήτηση ενέργειας αναμένεται να αυξηθεί κατά 30% έως το 2040, σύμφωνα με τον Διεθνή Οργανισμό Ενέργειας. Για την κάλυψη των παγκόσμιων ενεργειακών αναγκών για την ίδια περίοδο θα απαιτηθούν επενδύσεις ύψους \$44 τρις. Ένα σημαντικό μέρος των κεφαλαίων αυτών αφορά τον ενεργειακό μετασχηματισμό, ενώ ένα μεγαλύτερο τις συμβατικές πηγές ενέργειας, που είναι απαραίτητες για την κάλυψη των παγκόσμιων ενεργειακών αναγκών και την ομαλή μετάβαση στην οικονομία χαμηλού άνθρακα.

Στο πλαίσιο του ενεργειακού μετασχηματισμού, τα ΕΛΠΕ – ένας ισχυρός περιφερειακός ενεργειακός Όμιλος με παρουσία σε 6 χώρες και δραστηριότητες σε όλο το ενεργειακό φάσμα – σκοπεύει να συνεχίσει να παίζει πρωταγωνιστικό ρόλο και να παραμένει ένας ανταγωνιστικός και καινοτόμος πάροχος ενεργειακών προϊόντων και υπηρεσιών.

Για το σκοπό αυτό, ο Όμιλος ΕΛΠΕ κινείται επενδυτικά σε 2 στρατηγικές κατευθύνσεις: στην επαναδραστηριοποίηση στον τομέα της Έρευνας & Παραγωγής Υδρογονανθράκων στον Ελλαδικό χώρο, και στην ανάπτυξη του πλούσιου εγχώριου δυναμικού για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας.

Όσον αφορά τις επενδύσεις σε Ε&Π, τα ΕΛΠΕ ήδη:

- Ενεργούν ως διαχειριστής της κοινοπραξίας 50:50 με την Edison για την παραχώρηση του Πατραϊκού κόλπου, όπου πέρυσι ολοκληρώθηκε με επιτυχία η απόκτηση σεισμικών δεδομένων 2 και 3 διαστάσεων, η επεξεργασία των οποίων βρίσκεται στο τελικό στάδιο.
- Έχουν ανακηρυχθεί “Προτιμητέος Επενδυτής” σε 2 χερσαίες περιοχές της Δυτικής Ελλάδας (Άρτα-Πρέβεζα και ΒΔ Πελοπόννησος).
- Έχουν υποβάλει προσφορές για 3 περιοχές του Ιονίου, κατά μόνας ή σε κοινοπραξία με μεγάλες διεθνείς εταιρίες (Total, Edison).

Όσον αφορά τις επενδύσεις σε ΑΠΕ, τα ΕΛΠΕ ήδη:

- Προωθούν έργα ηλεκτροπαραγωγής από ΑΠΕ, έχοντας 200 MW σε διάφορα στάδια ανάπτυξης καθώς και σε λειτουργία.
- Συμμετείχαν με επιτυχία στον πρώτο διαγωνισμό για νέους Φ/Β σταθμούς στο τέλος του 2016, και προχωρούν πλέον στην κατασκευή 3 Φ/Β πάρκων σε ιδιόκτητους χώρους, συνολικής ισχύος 8,6 MW.
- Υλοποιούν πρόγραμμα εγκατάστασης Φ/Β σταθμών σε πρατήρια και εγκαταστάσεις του Ομίλου, στο πλαίσιο του συστήματος αυτο-παραγωγής (net-metering).

Επίσης, με στόχο τη διερεύνηση των τεχνολογικών εξελίξεων σχετικά με τον ενεργειακό μετασχηματισμό, τα ΕΛΠΕ συμμετέχουν σε αντίστοιχα ερευνητικά προγράμματα, συνεργαζόμενα με πανεπιστημιακά ιδρύματα και ερευνητικούς φορείς. Τα γνωστικά αντικείμενα στα οποία επικεντρώνεται το ενδιαφέρον του Ομίλου αφορούν τα βιοκαύσιμα, τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και τις εναλλακτικές τεχνολογίες κίνησης.

Παράλληλα, είμαστε πρωτοπόροι στον σχεδιασμό και την υλοποίηση εναλλακτικών ενεργειακών υποδομών στην χώρα μας. Συγκεκριμένα:

- Εγκαταστήσαμε τα πρώτα σημεία φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων στην Ελλάδα, ήδη από τον Απρίλιο του 2011, σε επιλεγμένα πρατήρια καυσίμων.
- Αναπτύσσουμε από το 2013 στο δίκτυο πρατηρίων μας σημεία εφοδιασμού οχημάτων με συμπιεσμένο φυσικό αέριο, σε συνεργασία με τη ΔΕΠΑ.
- Λειτουργούμε ήδη Πρότυπο Πρατήριο Παροχής Καυσίμων και Ενέργειας, το οποίο διαθέτει εκτός από τα συμβατικά καύσιμα, και όλα τα εναλλακτικά δηλαδή υγραέριο, συμπιεσμένο φυσικό αέριο, ηλεκτρική ενέργεια, ενώ εξετάζεται και η δυνατότητα διάθεσης υδρογόνου.

Πριν από 1 περίπου μήνα ο Όμιλος ΕΛΠΕ ανακοίνωσε τα οικονομικά αποτελέσματα για το 2016, τα οποία για δεύτερη συνεχή χρονιά ήταν ιδιαίτερα ενθαρρυντικά. Δεν θα σας κουράσω με πολλά νούμερα που είναι δύσκολο να συγκρατήσετε, γι' αυτό θα περιοριστώ στα πλέον σημαντικά. Τα διυλιστήρια του Ομίλου το 2016 σημείωσαν αύξηση της παραγωγής κατά 16% που ανήλθε σε 14,8 εκατ. ΜΤ, την υψηλότερη επίδοση στην ιστορία του Ομίλου. Τα καθαρά κέρδη ανήλθαν σε €329 εκατ. έναντι μόλις €45 εκατ. το 2015, παρά την υποχώρηση κατά 25% των διεθνών περιθωρίων διύλισης.

Επίσης, νέο ιστορικό υψηλό σημείωσαν οι εξαγωγές που ανήλθαν σε 8,6 εκατ. τόνους, καταγράφοντας αύξηση 25%, και αγγίζουν πλέον το 56% των πωλήσεων. Θετικές επιδόσεις σημείωσαν όλες οι δραστηριότητες του Ομίλου, με τα Πετροχημικά να αυξάνουν τη συνεισφορά τους στα €100 εκατ., επίσης με αυξημένη παραγωγή. Τα Συγκρίσιμα EBITDA της Εμπορίας ανήλθαν σε €100 εκατ., με τις περισσότερες θυγατρικές μας να επιτυγχάνουν αύξηση μεριδίων αγοράς στις αγορές που δραστηριοποιούνται.

Οι ισχυρές λειτουργικές ταμειακές ροές βοήθησαν στην ενίσχυση της θέσης του Ομίλου στην χρηματοπιστωτική αγορά, όπως άλλωστε επιβεβαίωσε η επιτυχής έκδοση νέου ομολόγου, πενταετούς διάρκειας, ύψους €375 εκατ. με τοκομερίδιο 4,875%.

Κλείνοντας την εισήγησή μου, θέλω να δηλώσω την πεποίθησή μου ότι ο Όμιλος ΕΛΠΕ έχει όλες τις προϋποθέσεις να αποτελέσει έναν ισχυρό περιφερειακό ενεργειακό Όμιλο στην περιοχή των Βαλκανίων και της ΝΑ Ευρώπης γενικότερα, συμβάλλοντας αποφασιστικά στην ασφάλεια εφοδιασμού και την παροχή υψηλής ποιότητας προϊόντων & υπηρεσιών σε όλο το εύρος της ενεργειακής αγοράς.

Είμαι βέβαιος ότι οι παρουσιάσεις που θα ακολουθήσουν αύριο θα έχουν εξαιρετικό ενδιαφέρον, και ανυπομονώ πραγματικά – μαζί με σας – να τις παρακολουθήσω και να ενημερωθώ για τις εξελίξεις στα κρίσιμα ζητήματα που θίγει το συνέδριο του IENE.

Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας.